

OCENIANIE I KLASYFIKOWANIE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 7. Rok szkolny 2023/2024

1. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA PRZEZ UCZNIĄ POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZOWANEGO PROGRAMU NAUCZANIA.

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* dla klasy 7 szkoły podstawowej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i przykładowe tematy lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
I półrocze					
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. <i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. <i>Porównanie opowieści</i>	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów	* opowiada mit o początkach świata,	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie)

<p><i>o mitycznych początkach świata.</i> s. 11</p>	<p>* opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu</p>	<p>korzystając ze schematu</p>	<p>terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów</p>	<p>tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język)</p>	<p>mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka</p>
<p>Temat 4. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</i> s. 17</p>	<p>* przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu</p>	<p>* opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga</p>	<p>* porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek</p>	<p>* rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości i hierarchizowaniu ważności</p>	<p>* tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)</p>
<p>Temat 5. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 21</p>	<p>* określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne</p>	<p>* opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu</p>	<p>* określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje</p>	<p>* wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego</p>
<p>Temat 6. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 24</p>	<p>* formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego</p>	<p>* redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol</p>	<p>* odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze</p>	<p>* redaguje kilkunastu wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia</p>

Temat 7. <i>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</i> s. 28	* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	* dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa	
Temat 8. <i>Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.</i> s. 30	* w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach	* łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka	* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera	* wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb	* przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
Temat 9. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i> s. 34	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza	* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku	* próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst	* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
Temat 10. <i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i> s. 36	* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
Temat 11. <i>Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie.</i> s. 40	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa	* wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlenia Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci	* redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny	* przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy

Temat 12. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i> s. 44	* opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
Temat 13. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i> s. 45	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i> s. 47	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 15. <i>Czym jest kultura?</i> s. 49	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzysaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 16. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 51	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powita-	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypo-	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	

	nia, wchodząc w rolę	wiedź do sytuacji	polega błąd językowy		
Temat 17. <i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i> s. 53	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	* wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślnym świętem)	* przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność
Temat 18. <i>Podział głosek w języku polskim.</i> s. 55	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 19. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i> s. 58	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 20. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i> s. 60	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
Temat 21. <i>Jak edytować tekst?</i> s. 63	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego

Temat 22. <i>Jaką wzniesć świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i> s. 65	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka	* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat	* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii	* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan
Temat 23. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 69	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowich * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 24. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 72	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 25. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i> s. 74	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną, wykorzystując wiedzę o historii i kulturze	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i> s. 76	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobnień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. <i>Stworzenie świata w zaskakującym</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytanie	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej zna-	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat

ujęciu. s. 79	* nazywa rodzaj literacki	tany tekst	i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	czenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego
Temat 28. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i> s. 80	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
Temat 29 i 30. <i>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”.</i> s. 85	* wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji	* analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych	* redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu	* wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 31. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i> s. 89	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	* wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne	* wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej
Temat 32. <i>Analiza i interpretacja</i>	* opisuje sytuację ukazaną w utworze	* analizuje i interpretuje wiersz	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną	* wyszukuje nawiązania literackiego do	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na

<p><i>utworu Pawła Leśzycyckiego „Simcity”.</i> s. 91</p>	<p>* wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać</p>	<p>* konfrontuje treść wiersza z ilustracją</p>	<p>rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu</p>	<p>pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach</p>	<p>temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”</p>
<p>Temat 33. Piszemy fragment utworu dramatycznego. s. 92</p>	<p>* czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu</p>	<p>* określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu</p>	<p>* omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota</p>	<p>* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki</p>	<p>* wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem</p>
<p>Temat 34. Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu. s. 97</p>	<p>* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat</p>	<p>* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”</p>	<p>* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny</p>	<p>* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej</p>	<p>* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną</p>
<p>Temat 35. Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy. s. 98</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera</p>	<p>* zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego</p>	<p>* przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma</p>
<p>Temat 36. Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog</p>	<p>* wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie</p>	<p>* opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy</p>	<p>* porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje</p>	<p>* wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie</p>	<p>* przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu</p>

z tradycją. s. 102		karykatury, groteski	dzieło		
Temat 37. <i>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</i> s. 103	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
Temat 38. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i> s. 105	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 39. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i> s. 107	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje pracę na wybrany temat	
Temat 40. <i>Nasz projekt.</i> s. 109	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. <i>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i> s. 110	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”

		wyrazu lub wyrażenia			
Temat 42. <i>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.</i> s. 111	* zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	* wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu	* opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy	* wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	* przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk
Temat 43. <i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.</i> s. 113	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora	* opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne	* do zaproponowanych tez tworzy argumenty	* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje	* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
Temat 44 i 45. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.</i> s. 116	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi
Temat 46. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i> s. 119	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
Temat 47.	* tworzy rodzinę wyrazu	* od wyrazu podsta-	* tworzy nazwy zwie-	* dokonuje analizy	

<p><i>Analiza słotwórcza wyrazów.</i> s. 123</p>	<p>* zna podstawowe terminy związane ze słotwórstwem</p>	<p>wowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słotwórczej prostych przykładów</p>	<p>rzą, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo</p>	<p>słotwórczej wszystkich wyrazów</p>	
<p>Temat 48. <i>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i> s. 126</p>	<p>* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu</p>	<p>* nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu</p>	<p>* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-ekspozycji w muzeum</p>	<p>* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa</p>	<p>* tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków</p>
<p>Temat 49. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i> s. 129</p>	<p>* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role</p>	<p>* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu</p>	<p>* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny</p>	<p>* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa</p>	<p>* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu</p>
<p>Temat 50. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 131</p>	<p>* zna podstawowe pojęcia słotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny</p>	<p>* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności</p>	<p>* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów</p>	<p>* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę</p>	
<p>Temat 51. <i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu</i></p>	<p>* zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu</p>	<p>* tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście</p>	<p>* wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez</p>	<p>* interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między</p>	<p>* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z nie-</p>

<i>powieści „Jabłko Apolejki”.</i> s. 133			tworzy argumenty	sytuacjami bohaterów	pełnosprawnościami i ich rodzin
Temat 52 i 53. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i> s. 135	* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki pod kątem zawartych treści	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
Temat 54. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i> s. 138	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
Temat 55. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 140	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 56 i 57. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 142	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
Temat 58. <i>Dom źródłem postaw –</i>	* opowiada treść przeczytanego tekstu	* wskazuje podobieństwa i różnice między	* określa cechy literatury faktu w odniesie-	* wypowiada się na temat filmowej	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł

<p><i>analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. s. 145</i></p>	<p>* opisuje domy bohaterów</p>	<p>rodzinnymi domami chłopców</p>	<p>niu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka</p>	<p>adaptacji „Kamieni na szaniec”</p>	<p>postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom</p>
<p>Temat 59 i 60. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego. s. 147</i></p>	<p>* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu</p>	<p>* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich</p>	<p>* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren</p>	<p>* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne i filozoficzne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego</p>
<p>Temat 61 i 62. <i>Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury. s. 150</i></p>	<p>* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę</p>	<p>* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza</p>	<p>* wypowiada się na temat emocji towarzyszących Odyseuszowi w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie</p>	<p>* wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży</p>	<p>* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”</p>
<p>Temat 63. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i></p>	<p>* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata</p>	<p>* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy</p>	<p>* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na</p>	<p>* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym</p>	<p>* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym</p>

s. 154	przedstawione go	gatunkowe przypowieści	temat innych przypowieści	* porównuje tekst bi- blijny z tekstem pio- senki P. Gintrowskiego	
Temat 64 i 65. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 156	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	
Temat 66. <i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.</i> s. 159	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problema- tykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświad- czenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 67. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrót- kach i skrótowcach?</i> s. 163	* zna i posługuje się pod- stawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworze- nia wyrazów złożo- nych, odróżnia ich typy * posługuje się za- sadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna typy skrótów, skrótowców i określa ich funkcje w tekście * zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. <i>W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?</i> s. 166	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohate- rów podczas powrotu do domu	* redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera	* redaguje pracę doty- czącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypo- wiedziach do znajomo-	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów

				ści całej lektury	
Temat 70. <i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.</i> s. 169	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne odpowiednimi wyrazami * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 71. <i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.</i> s. 172	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów przedstawionych na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
Temat 72 i 73. <i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku?</i> <i>Rozprawka.</i> s. 174	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	
Temat 74 i 75. <i>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona modna”.</i> s. 175	* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego	* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu	* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów	* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej”	* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III
Temat 76.	* opisuje obraz, wskazu-	* analizuje poszcze-	* interpretuje gesty	* podaje przykłady	* przygotowuje

<p><i>Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.</i> s. 181</p>	<p>jąc jego satyryczny charakter</p>	<p>gólne elementy przedstawione na obrazie</p>	<p>i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci</p>	<p>sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu</p>	<p>informacje na temat całej serii obrazów Hogartha</p>
<p>Temat 77. <i>Funkcja eufemizmów i prozaizmów.</i> s. 183</p>	<p>* rozumie pojęcia: eufemizm i prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych eufemizmów i prozaizmów</p>	<p>* wskazuje omawiane pojęcia w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich</p>	<p>* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem</p>	<p>* wymyśla własne przykłady eufemizmów, prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach</p>	
<p>Temat 78. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i> s. 185</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego</p>	<p>* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny</p>	<p>* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny</p>	<p>* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych</p>	<p>* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)</p>
<p>Temat 79. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 188</p>	<p>* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji</p>	<p>* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów</p>	<p>* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć</p>	<p>* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami</p>	
<p>Temat 80. <i>Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie.</i> s. 192</p>	<p>* określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny</p>	<p>* opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście</p>	<p>* wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru</p>	<p>* porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami</p>	<p>* redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie</p>

<p>Temat 81. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</i> s. 195</p>	<p>* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych</p>	<p>* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności</p>	<p>* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego</p>	<p>* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”</p>	<p>* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie</p>
<p>Temat 82. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych.</i> s. 199</p>	<p>* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy</p>	<p>* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list</p>	<p>* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym</p>	
<p>Temat 83. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.</i> s. 202</p>	<p>* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady</p>	<p>* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora</p>	
<p>Temat 84 i 85. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.</i> s. 204</p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat</p>	<p>* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów</p>	<p>* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym</p>	

Temat 86. Nasz projekt. s. 209	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	
CZŁOWIEK I PRAWO					
Temat 87. Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe. s. 210	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmo- wego	* wypowiada się na temat sentencji łaciń- skiej i jej uniwersal- nego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 88. Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego? s. 211	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu	* przygotowuje prezen- tację na temat ciekawo- stek związanych z Kodeksem Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu
Temat 89. Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów? s. 213	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z poda- nych informacji spor- ządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowa- nia tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowied- nie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	
Temat 90. Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja. s. 215	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybra- nego przykazania	* analizuje i interpre- tuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)

<p>Temat 91. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i> s. 218</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cycerona 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona
<p>Temat 92. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i> s. 223</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
<p>Temat 93 i 94. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i> s. 225</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni 	
<p>Temat 95. <i>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.</i> s. 228</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia 	<ul style="list-style-type: none"> * wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich

			stołu		
Temat 96. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i> s. 231	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 97. <i>Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.</i> s. 234	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia najważniejsze niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w przedstawionych scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
Temat 98. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i> s. 235	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakterystycznych przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Temat 99. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.</i> s. 237	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Temat 100 i 101	* wypowiada się na temat	* korzysta ze słów-	* analizuje cel	* rozpoznaje rodzaje	* dzieli się informa-

<p><i>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.</i> s. 239</p>	<p>przeczytane go tekstu</p>	<p>nika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój</p>	<p>eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji</p>	<p>planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>cjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury</p>
<p>Temat 102. <i>Iqbal Masih – mały wielki człowiek.</i> s. 242</p>	<p>* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania</p>	<p>* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru</p>	<p>* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka</p>	<p>* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci</p>
<p>Temat 103. <i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</i> s. 244</p>	<p>* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem</p>	<p>* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów</p>	<p>* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną</p>	<p>* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad</p>	
<p>Temat 104. <i>Co to jest homonim?</i> s. 246</p>	<p>* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza</p>	<p>* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w podanych homonimach</p>	<p>* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami</p>	<p>* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów</p>	<p>* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe</p>
<p>Temat 105.</p>	<p>* omawia treść przeczy-</p>	<p>* rozpoznaje charak-</p>	<p>* wypowiada się na</p>	<p>* bierze udział w dys-</p>	<p>* przygotowuje</p>

<p><i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego. s. 248</i></p>	<p>tanego artykułu * odróżnia informacje od opinii</p>	<p>terystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru</p>	<p>temat cech felietonu zauważonych w tekście * wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych</p>	<p>kusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam</p>	<p>dowolną reklamę</p>
<p>Temat 106. <i>Reklama jako komunikat językowy. s. 250</i></p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje</p>	<p>* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów</p>	<p>* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe</p>	<p>* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk</p>	<p>* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)</p>
<p>Temat 107 i 108. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”. s. 253</i></p>	<p>* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne</p>	<p>* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu</p>	<p>* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów</p>	<p>* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)</p>	<p>* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu</p>
<p>Temat 109 i 110. <i>Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą. s. 257</i></p>	<p>* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu</p>	<p>* tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego</p>	<p>* wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wniosek dotyczący obu utworów</p>	<p>* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii</p>	<p>* przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie</p>

			Mickiewicza		
Temat 111 i 112. <i>Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.</i> s. 263	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami 	
Temat 113 i 114. <i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i> s. 265	<ul style="list-style-type: none"> * omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój ballady * wypowiada się na temat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie na inscenizację dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu
Temat 115. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i> s. 275	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje kilka stron prawniczej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy
Temat 116. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i> s. 282	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowowy 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami 	

	imiesłowów		* poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami		
Temat 117. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i> s. 286	* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia	* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobata lub krytyka systemu wyrażona w wierszu)
Temat 118. <i>Debata przy okrągłym stole.</i> s. 287	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji	* wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	* ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów	* przedstawia informacje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
Temat 119. <i>Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.</i> s. 288	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię
Temat 120. <i>Jak opisać sytuację?</i> s. 290	* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Temat 121 i 122.	* omawia treść komiksu	* przedstawia boha-	* rozpoznaje rodzaje	* wyjaśnia związek	* wykonuje komiks

<p><i>Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i> s. 292</p>	<p>* charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami</p>	<p>terów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje</p>	<p>komizmu i określa ich funkcje * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju</p>	<p>tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę</p>	<p>przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)</p>
<p>Temat 123. <i>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment „Zemsty” Aleksandra Fredry.</i> s. 300</p>	<p>* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu</p>	<p>* formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta</p>	<p>* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna</p>	<p>* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry</p>
<p>Temat 124. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</i> s. 302</p>	<p>* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania</p>	<p>* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p>	<p>* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń</p>	<p>* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne</p>	
<p>Temat 125. <i>Co zapamiętaliśmy</i></p>	<p>* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich</p>	<p>* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości</p>	

<i>i czego się nauczyli- śmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.</i> s. 304	i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich	i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem	mości omawiane w rozdziale	
Temat 126. <i>Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.</i> s. 305	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy	* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zda- nie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie	* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajo- mość imiesłowego równoważnika zdania	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury	
Temat 127. <i>Nasz projekt.</i> s. 309	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej	* ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki	* nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki	
II półrocze					
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Temat 128. <i>Co określa naszą tożsamość? Wprowa- dzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 310	* omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie	* omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z któ- rym chce się utożsamić	* wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka	* wypowiada się na temat tożsamości współczesnego czło- wieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezen- tację związaną z dzie- dzictwem kulturowym	* przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu

				regionu	
Temat 129. <i>Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.</i> s. 311	* omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna	* wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem	* wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedzin sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom	* podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju	* przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie)
Temat 130. <i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida „Moja piosnka (II)”. s. 312</i>	* określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska * wskazuje refren	* opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości moralne * opisuje obraz	* dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję innych zabiegów językowych, interpunkcyjnych i graficznych zastosowanych w tekście	* tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych	* przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking siedmiu cudów Polski)
Temat 131. <i>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.</i> s. 314	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza
Temat 132. <i>Kiedy stawiamy</i>	* omawia treść zasady interpunkcyjnej	* uzupełnia tekst przecinkami	* redaguje tekst na temat przeczytanej	* przekształca zdania, stosując zasadę	

<i>przecinek w wypowiedzeniu?</i> s. 316	* rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	bajki, używając wypowiedzeń złożonych	ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 133 i 134. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordona” Adama Mickiewicza.</i> s. 318	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
Temat 135. <i>Słynne Polki – Emilia Plater.</i> s. 323	* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę * redaguje notatkę o postaci	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek * przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie	* wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu do przeczytanych fragmentów tekstu dotyczących roli i zachowania kobiety	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy
Temat 136. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i> s. 326	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
Temat 137. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie</i>	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej

<p>wprost. s. 328</p>		<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach 	<p>rzeczywistości (mediów)</p>
<p>Temat 138 i 139. Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera. s. 331</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
<p>Temat 140. Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego. s. 343</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności poszczególnych grup wiekowych, zawodów itp. 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat podróży zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej, które warto przeczytać 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
<p>Temat 141. Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś? s. 346</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury

<p>Temat 142. <i>Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.</i> s. 348</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy charakterystyczne prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom
<p>Temat 143 i 144. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i> s. 349</p>	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
<p>Temat 145. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.</i> s. 354</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego
<p>Temat 146 i 147. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości

<i>poematem Tomasza Różycykiego.</i> s. 356	* opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety	* opisuje problem miasta ukazanego w utworze	* ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych		
Temat 148. <i>Jak napisać streszczenie?</i> s. 359	* wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst	* opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia	* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce	* na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lity określające temat tekstu	
Temat 149. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 360	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	
Temat 150. <i>Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i> s. 362	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność	* charakteryzuje dramat jako rodzaj	* interpretuje motto * określa problematykę	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia	* przedstawia w dowolnej formie informacje

	<p>pojawiania się duchów</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje 	<p>literacki</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<p>zachowanie bohaterów</p> <ul style="list-style-type: none"> * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę 	<p>na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników</p> <ul style="list-style-type: none"> * tworzy lapbook poświęcony utworowi
<p>Aleksander Fredro „Zemsta”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * wskazuje rodzaj komizmu na podstawie wybranych fragmentów * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
<p>Charles Dickens „Opowieść wigilijna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wyda- 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czaso- 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na

	<p>na przygotowanych ilustracjach</p> <ul style="list-style-type: none"> * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<p>rzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> * poprawnie odmień nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera 	<p>wych (dzieciństwo – młodość – starość)</p> <ul style="list-style-type: none"> * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom 	<p>temat ekranizacji utworu</p>
<p>Juliusz Słowacki „Balladyna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Gopłany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary” 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat stereotypu starszej i młodszej siostry * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Juliusza Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”

2. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
 - ustne odpowiedzi,
 - krótkie niezapowiedziane kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich zajęć,
 - praca domowa (w tym krótkie i dłuższe prace stylistyczne),
 - umiejętność czytania ze zrozumieniem,
 - recytacja, inscenizacja, drama,
 - praca na lekcji,
 - prace klasowe stylistyczne oraz sprawdziany z nauki o języku, teorii literatury – zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - sprawdziany ze znajomości lektur,
 - sprawdziany ortograficzne,
 - inne np. projekty edukacyjne

3. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny regulują zapisy w Statucie Szkoły *Rozdział 6 Warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego § 4.*